

Redaktion

Kære Patruljeleder

Med dette nummer af Tandem tager vi afsked med året 1986 og Tandem går nu ind i sit 16 år.

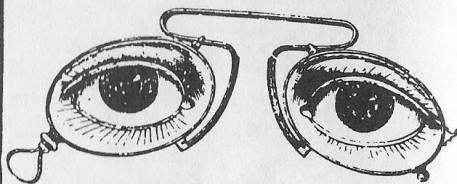
Du vil med dette nummer, som sædvanligt finde flere forskellige aktiviteter, der sikkert også kan bruges i din patrulje.

Skulle der være emner vi har overset eller er der aktiviteter du ønsker nærmere bearbejdet, vil vi gerne høre fra dig.

Redaktionen

Indhold

Redaktionelt.....	2.
Natursiden.....	3.
En fugl.....	4,5.
Patruljeliv.....	6,7.
Julepynt.....	8.
Julens bedste bolcher.....	9.
Korttegnning.....	10,11.
Avispinde.....	12.
Avispude.....	13.
Afreagerings lege.....	14,15.
Års oversigt.....	16.

Sidste frist for indlæg til Tandem
nr. 1/87. er mandag d. 5.januar 1987 og
nr. 2/87. er onsdag d.18.februar 1987.

TANDEM c/o Ejnar Engel, Skjernvej 3, 4200 Slagelse.

Idè, tekst, foto og tegninger til dette blad:

Peter Andersen, Karen Møller (Midi), Anne Damgaard, Henrik Willadsen,
Jens Kern-Hansen, Henning Outzen og Ejnar Engel (ansv.).

Tryk: Special-trykkeriet A/S, Viborg.

ISSN 0108-7975

© Det Danske Spejderkorps, Lundsgade 6, 2100 København Ø.
Eftertryk kun tilladt med kildeangivelse.

Natursiden

Selvom det er koldt og træerne har smidt bladene, skulle I alligevel gå en tur i skoven, der er masser at se på og masser men kan samle på.

Prøv at lave en brændesamling:

Find grene fra de mest almindelige skovtræer (helst lige tykke 2-4 cm).

Tag også en frugt fra træet hvis I kan finde det.

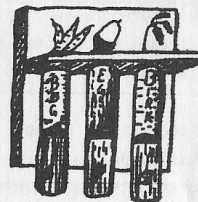
Skær halvdelen af grenen i den ene ende, som vist på tegning.

Brænd skær el.mal
træets navn på grenen

Her kan man se træets årer
slib fladen glat, og skriv
brændværdi på.

Hæng træstykkerne op sammen med frugterne
I har nu mulighed for at bestemme hvilken
slags brænde I samler i skoven.

Mens I samler brændestykkerne, så kig en
ekstra gang på træernes stammer. Forskel-
lige skader i barken kan fortælle hvilke
slags dyr der færdes her.

Haren river trevler
af den bløde grønne
bark.

Egernet gnaver spi-
ralformet i barken.

Hasselmusen efter-
lader små hak.

Den vilde kanin gna-
ver på unge træer
over og undertænder
giver forskel.mærker.

Dybe revner i barken på træets syd og
vestside kan skyldes stærk solskin i
frost perioder. Solen varmer barken op
træet begynder at suge saft op, når
solen forsvinder fryser saften i barken,
den udvider sig og sprænger barken.
Dette kan hindres ved at kalke stammerne
hvide, så kastes lyset tilbage, og
barken varmes ikke så kraftigt op. Det
kan I ofte se steder hvor der er lagt
en ny vej eller en vejudvidelse gen-
nem skoven.

OG SAML SÅ EN MASSE BÆR:

rønnebær, hyben, enebær, tjørn o.s.v.

Frys dem eller tør dem i ovnen -brug
dem som fuglefoder hele vinteren.

Hvis I har frosset bærrerne skal de op-
tøes før de lægges ud til fuglene.

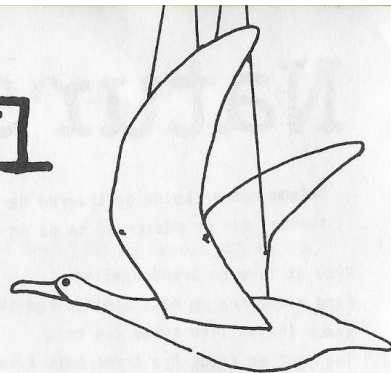

årets julegaveidé en fugl

En håndværksmæssig opgave til et par af vinterens indemøder. I kan forstørre fuglen op til den størrelse I ønsker, den kan laves meget stor.

I skal bruge:

- tyndt krydsfiner (3-lag)
- fint sandpapir
- snor - fiskesnøre eller tyk kinesertråd
- pind/rundstok ca. 5 mm. i diameter
- en meget skarp hobbykniv eller en løvsav (en sav med en meget tynd klinge, som kan "save i buer")
- en syl eller et lille bor
- en rest maling

1 -Forstør fuglen op i den ønskede størrelse ved at bruge ternene, (klister et par ark ternet skrivepapir sammen og tegn ternene op i den størrelse I skal bruge, f.eks 3 x 3 cm.) Hold målene omhyggeligt af hensyn til fuglens balance.

2 -Tegn fuglen op på krydsfineren og skær eller sav den omhyggeligt ud.

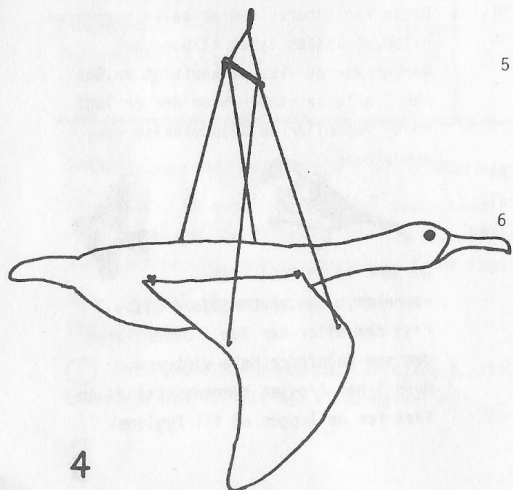
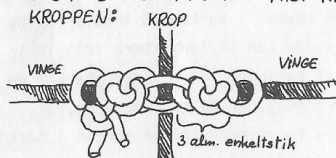
3 -Slib kanterne med sandpapir og lav de små huller med syl eller bor.

4 -Mal og dekorér fuglen, det er nemmest at gøre det før den samles, brug fantasien.

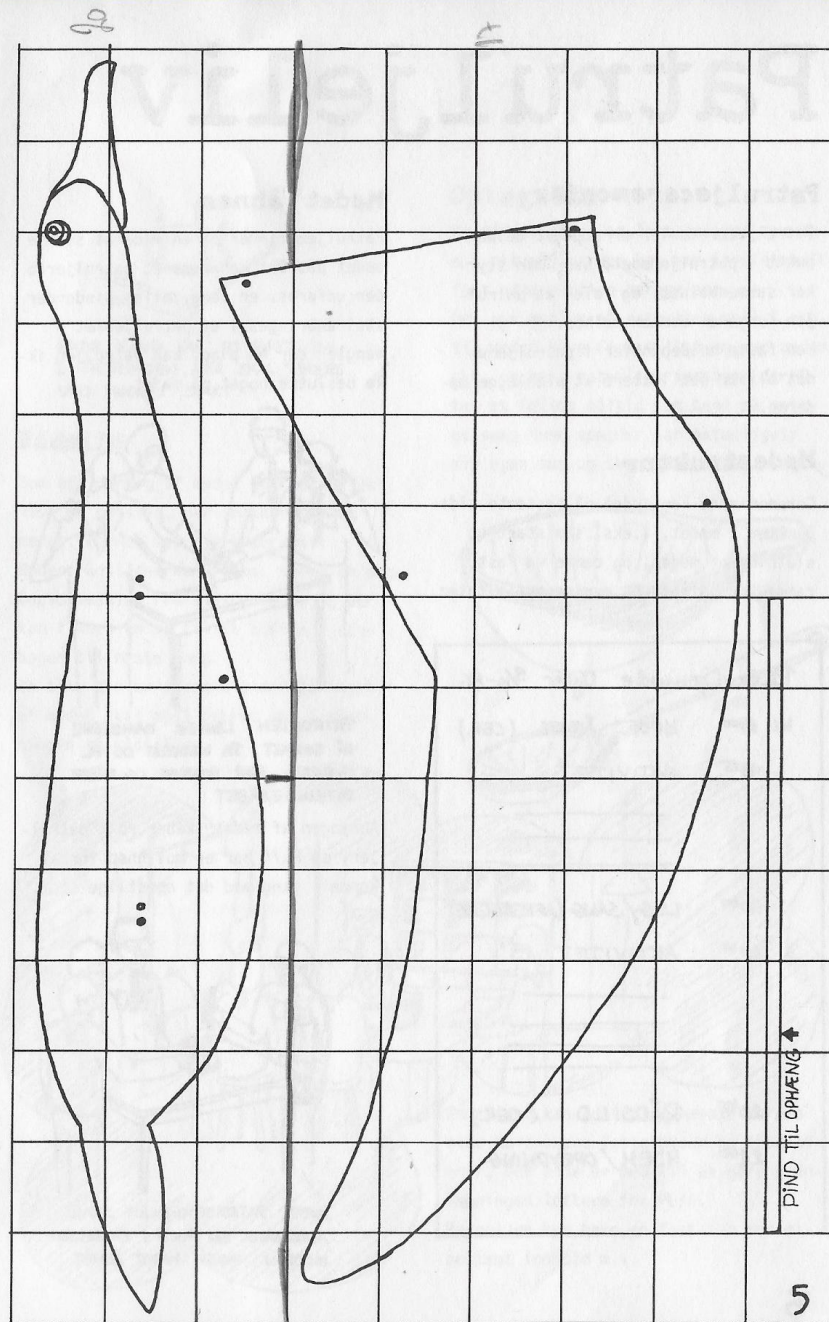
5 -Bind vingerne til kroppen med alm. enkeltstik. De skal sidde i 3 knuders afstand fra kroppen så de kan baske frit. SE TEGNINGEN

6 -Sæt snore i vingerne og bind dem til pinden som vist på tegningen. Synes I vingerne nu hænger i en dårlig position i forhold til kroppen, kan det ændres ved at flytte hullerne i vingerne længere ud mod vingespidsen eller ind mod kroppen.

SÅDAN SÆTTES VINGERNE FAST TIL KROPPEN:

4

5

Patruljeliv

Patruljeceremonier

Patruljeceremonier er et fast holdepunkt i patruljemødet, hvor man styrker sammenholdet, og føler at patruljen fungerer som en helhed.

Med faste holdepunkter i patruljemødet bliver det lettere at planlægge møderne.

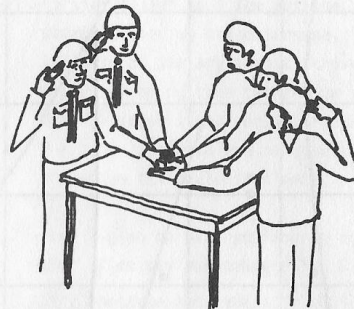
Mødestruktur

Ceremonierne kan indgå på bestemte tidspunkter i mødet, f.eks. som start og slutning af mødet, og danne en fast ramme for patruljens øvrige aktiviteter.

Patruljemøde Uger 5/6-86	
kl 1900	MØDET ÅBNES (CER.)
1915	AKTIVITET
	_____
	_____
2000	LEG/SANG (AFREAGERE)
2010	AKTIVITET
	_____
	_____
2045	RÅDSILD (CER.)
2100	HJEM/OPRYDNING

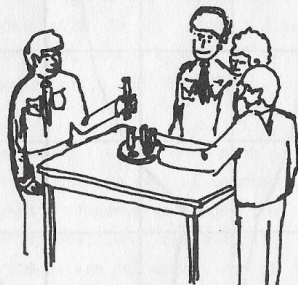
Mødet åbnes

Patruljen finder på en måde at starte mødet på. Det kan være et patruljeråb der udføres, en sang, eller pinde der skal anbringes i et patruljebræt - mangler der en pind, kan patruljen ikke beslutte noget på mødet.

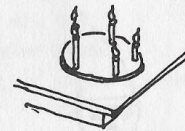

PATRULJEN LÆGGER HÆNDERNE PÅ BORDET, PÅ NEDERST OG PL ØVERST, GØR KONNRK OG RÅBER PATRULJERÅBET

Åbningen af mødet skaber ro i patruljen, så PL/A har en mulighed for at komme i gang med det egentlige stof.

HVERT PATRULJEMEDLEM SKAL ANBRINGE EN PIND I PATRULJEKØSEN INDEN MØDET ÅBNES

HVER HÅND HAR SIT EGET LYS I PATRULJEN, DER SKAL TÆNDES VED MØDETS START.

Rådsild

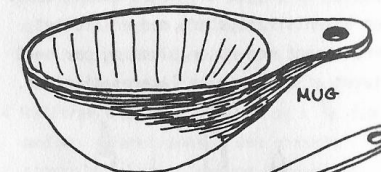
Som afslutning af mødet kan patruljen lave en rådsild. Her snakker man om mødet, kommer med nye ideer osv. Under rådsilden kan f.eks. indgå en dagbogsoplæsning fra sidste møde, og der kan findes en ny til at skrive i dagbogen til næste gang.

De ting der er anvendt under åbningen af mødet skal også pakkes væk i slutningen af rådsilden.

Optagelse

En til to gange om året optages der nye i patruljen. Her kan man lave et helt fast møde omkring optagelsen.

Det nye medlem af patruljen skal f.eks. til mødet have fremstillet en mug og en ske, og hele patruljen indtager derefter et fælles måltid som tegn på optagelsen. Hver spejder har naturligvis sin egen mug og ske i patruljen.

MUG

SKE

Patruljen kan udover de nævnte ceremonier have andre faste møder og traditioner, der alle er med til at gøre planlægningen lettere for PL/A.

Patruljen kan have en fast tur med et bestemt indhold m.v.

Julepynt

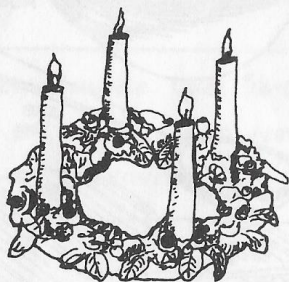
Bagt julepynt

Op mod jul pyntes hytten op med masser af pynt, i vinduerne kan der f.eks. hænges kringler og kranser i røde bånd.

Kringlerne bages af TRYLLEDEJ:

- 8 dl mel
- 2 dl fint salt
- 3 dl vand

Det hele æltes til en ret stiv ensartet dej, der bages ved 150° i ca. 1 1/2 time. Dejen kan bruges til meget andet f.eks. en adventskrans, start med en flettet krans, pynt med roser, blade og bær også lavet af dej, kransen lakeres tilsidst.

Prøv også at lave en nissemor i dej, I laver først selve figuren, så ruller I noget dej tyndt ud, og klæder nissen på med kjole, forklæde, hue og træsko - husk at lave skoene flade i bunden så figuren kan stå.

Når figuren er bagt og blevet kold, males den, tilsidst kan den evt. lakeres, men pas på malingen ikke løber ud (prøv først på noget andet end figuren).

Trolden "Kogle"

Find 2 lærkekogler og lim dem sammen som vist.

Mal øjne, næse og mund på. Giv trolden papfødder og en hale af uldgarn. sæt evt. arme på.

Musen "Valle"

Skaf en valnød, knæk den meget forsigtigt, så du får en halv valnøddeskal, der er helt ubskadiget.

Klip 2 ører i læder, lim dem på, mal øjnene, sæt hale og evt. knurhår på. EN RIGTIG JULEMUS.

julens bedste bolcher

Opskrift til ca. 100 bolcher, kogetid ca. 15 min.

Materialer: Gryde (1 - 2 liter)
grydeske, teske
dl. - mål
glas med koldt vand
evt. dråbepipette (fås på apoteket)
saks

Ingredienser: 300 g. sukker (3 dl.)
120 g. druesukker i pulverform - apoteket
1 dl. vand
olie

Stærke bolcher: ammoniumchlorid = salmiak
Anisolie, begge dele fra apoteket

Cacaobolcher: 1 spsk. cacao

Sådan gør du:

- Hæld vandet i gryden, når det koger tilsættes druesukkeret under omrøring, herefter tilsættes alm. sukker langsomt under omrøring. Når massen har kogt lidt begynder den at skumme fordi vandet fordampes kraftigt. Kogepladen må gerne stå på den højeste temp., der skal røres godt under opvarmningen, massen må ikke blive brun.
- Tag med en teske lidt af sukkeropløsningen, køl den af i vandet. Når massen stivner til en meget hård gennemsigtig klump, der knækker som glas når man prøver at bøje den, er opløsningen færdigkogt. Massens, som nu er gullig, skal afkøles før du går videre.
- Tilsætning af smagsstoffer: Smør en dyb tallerken og 2 teskeer med olie,

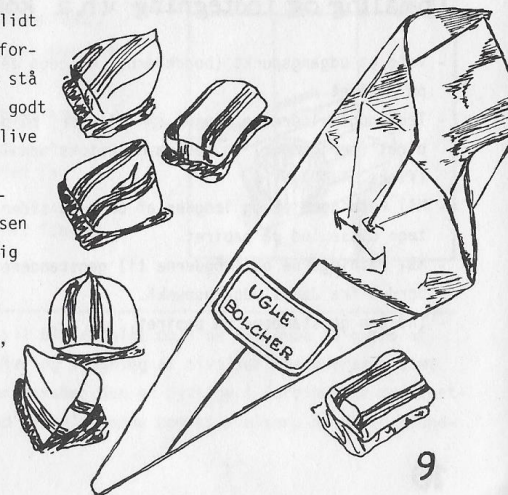
for at massen ikke skal hænge i. Når konsistensen er som sirup, hældes ca. 1 dl. op i tallerkenen, massen har en god arbejdstemperatur, når kanten er begyndt at stivne.

A: Stærke bolcher. Drys 2 tsk. ammoniumchlorid (=salmiak) ud over massen ælt pulveret godt ind i massen med de 2 teskeer. Når du kan røre ved klumpen ælter du den videre i hænderne nogle sekunder, lav en fordybning i klumpen, dryp 15 - 20 dråber anisolie i hullet - ælt færdig.

B: Chokoladebolcher. Drys 1 spsk cacao over grundmassen og ælt grundigt.

- Rul/træk massen i stænger og klip dem med en olieret saks i den ønskede størrelse. Lad bolcherne køle på et stykke madpapir.

Du kan finde flere sjove opskrifter i bogen: "Bolsjer og karameller" af Poul Bogetoft, Nyt Nordisk Forlag.

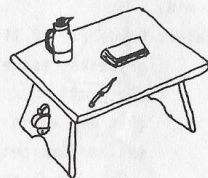

Korttegning

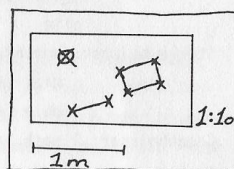
Når I skal arbejde med korttegning i patruljen, er det vigtigt at I starter i det små. For store opgaver vil hurtigt tage magten fra Jer. Start med at tegne et lille område og nogle ganske få ting (f.eks. en 3-4 genstande på et bord).

Der findes 3 metoder, som I kan bruge i forbindelse med opmåling og indtegning.

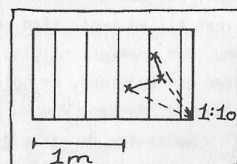
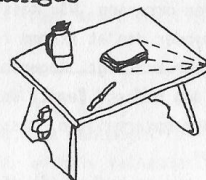
Opmåling og indtegning v.h.a. længder

- Bestem det målestoksforhold I vil tegne i (f.eks. 1:10) og tegn bordet ind på papiret.
- Mål afstanden til genstandene fra 2 forskellige bordhjørner.
- Tegn genstandene ind på papiret v.h.a. en passer.
- Problemet ved denne indtegningsmåde er, at bordet ikke er placeret i forhold til N-retningen.

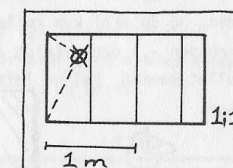
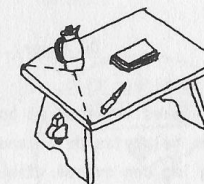
Opmåling og indtegning v.h.a. kompas og længde

- Vælg et udgangspunkt (bordhjørne) og tegn dette på papiret.
- Tegn nogle lodrette linier (N-S linier) på papiret (meridianer) og bestem målestoksforholdet (f.eks. 1:10)
- Mål retningen på og længden af bordets sider, og tegn disse ind på papiret.
- Mål retningerne og længderne til genstandene på bordet fra Jeres udgangspunkt.
- Indtegn genstandene på papiret.

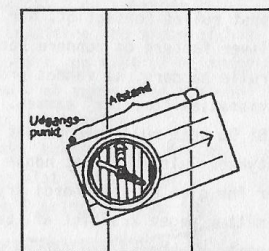
Opmåling og indtegning v.h.a. kompas

- Tegn nogle lodrette linier på papiret og bestem målestoksforholdet.
- Vælg et udgangspunkt (bordhjørne) og tegn dette vilkårligt på papiret.
- Indtegn det nærmeste bordhjørne efter den metode I lige har lært (kompas og længde).
- I har nu 2 udgangspunkter. I måler nu retningen til hver enkelt genstand fra begge udgangspunkter. Disse tegnes ind på papiret. Hvor stregerne krydser hinanden, ligger genstanden.
- de resterende 2 bordhjørner kan tegnes ind efter det samme princip.
- Fordelen ved denne metode er at I slipper for at måle alle afstandene.

Indtegning

1. Indstil kompasset på den ønskede retning.
2. Drej kompasset, så nordpilen peger mod nord, og nord-syd linierne i kompasset er parallelle med meridianerne på dit papir.
3. Forskyd kompasset, så linealen flugter med udgangspunktet.
4. Mål den ønskede afstand langs linien fra udgangspunktet.
5. Sæt en cirkel eller et kryds ved det fundne punkt, så du kan se det.

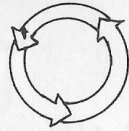

Disse første sider om korttegning vil blive fulgt op i de følgende to numre af Tandem, hvor vi bl.a. vil se på nivellering (bygning af nivelleringsapparater samt indtegning af højde kurver) og andre redskaber der er nyttige i forbindelse med korttegning. Start allerede nu i vinter med grundlæggende kompas øvelser, da de er grundlaget for korttegning.

Avispinde

- EN GRATIS TING MED MANGE MULIGHEDER.

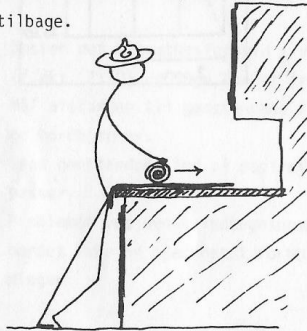
Du tager..... gamle aviser

En pind bliver til.

Fold viskestykket ud på bordet.

Dyp en hel avisside i vandet, dryp den af og læg den ovenpå viskestykket.

Rul nu avissiden til en tæt pølse. Du skal holde igen på viskestykket med kroppen, og du skal kun rulle væk fra kroppen - i den retning avisen er rullet sammen. Pølsen løftes tilbage.

Først rulles forsigtigt. Når pølsen bliver fastere og rundere kan du trykke /rulle hårdere, så vandet presses ud og avismassen "smelter" sammen.

NB! Du skal rulle ovenpå det gamle viskestykke. Dels fordi det nøgne køkkenbord er for glat og dels fordi trykssvæarten smitter meget kraftigt af. Evt. trykssvæarte på bordet kan renses af med petroleum.

Når du har rullet en pind god og fast lægges den til tørre (f.eks. på en bagerist) - og - efter en dag eller to har du nogle fine og ret stærke avispinde.

et køkkenbord med håndvask og prop et gammelt udslidt viskestykke

.....and that's all folks!

Nogle få ideer med pindene.

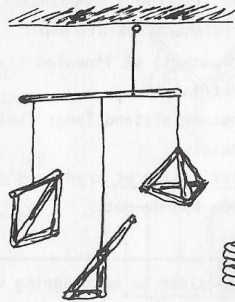
Avispinde er super-duper til bål-/pejseoptænding - som brænde, men især som lange tændstikker. De futter ikke bare af, da de er ret massive.

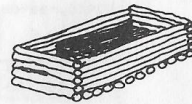
Optænder

Har du lyst til at lave modelarbejder, minipioner, uroer eller lign. er avis-pindene meget nemmere at arbejde med end f.eks. bambuspinde.

Du kan uden videre sy, skære, klippe og lime i dem.

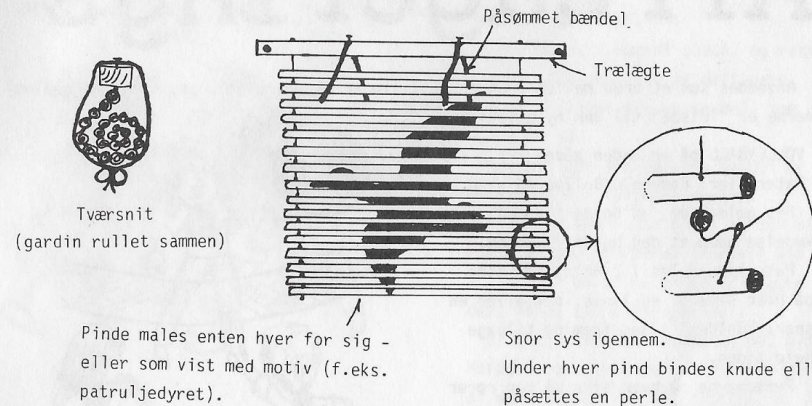

Uro

Brevbakke

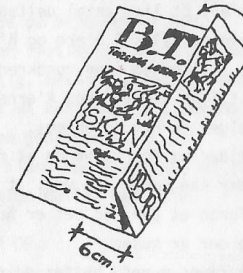
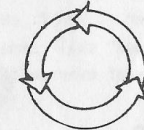
Rullegardin til patruljelokalet.

Pinde males enten hver for sig - eller som vist med motiv (f.eks. patruljedyret).

Snor sys igennem. Under hver pind bindes knude eller påsættes en perle.

Avispude

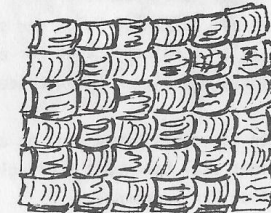

Den velisolerende pude består i sin mest simple udførelse af 12 avissider i B.T.-format.

Hver side foldes på den lange led til strimler på ca. 6 cm's bredde. Læg 6 af strimlerne ved siden af hinanden på bordet, og flet så de andre 6 ind imellem - på samme måde som når man fletter julehjerter.

De løse ender bukkes om og hæftes evt. med en klat lim el.lign.

Nu er puden i princippet færdig.

Men...den er dog ikke særlig slidstærk og den kan ikke tåle vand.

Skal puden bruges udendørs kan du derfor lægge den ind i en plastikpose.

Et andet sted den kan bruges er som minitæppe hvor der er fodkoldt - f.eks. på WC-gulvet i hytten.

Hvis puden ikke skal rulles/foldes sammen for ofte kan du også male (eller lakere) den.

Afreagerings

Anvendes som et brud mellem 2 andre aktiviteter på patruljemødet, sådan at medlemmerne er "friske" til den ny aktivitet.

VOLLEYBALL på en anden måde.

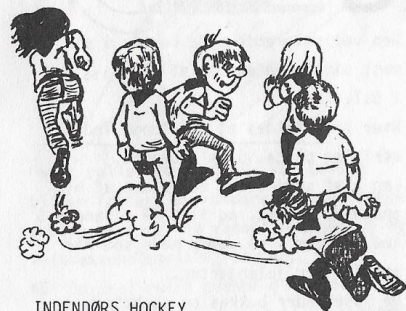
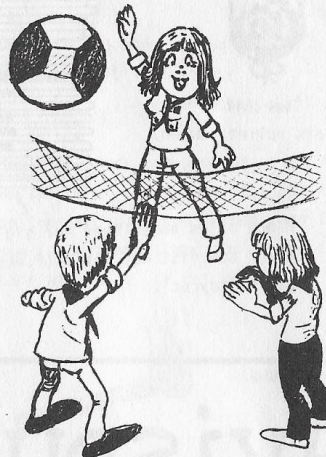
Materialer: Badebold/Ballon og snor.

Det gælder om, at holde "bolden" i bevægelse uden at den berører jorden.

Patruljen deles i 2 hold, som står på hver side af en linie, net eller en snor. "Bolden" slås frem og tilbage hele tiden.

Personerne på hver side må kun røre "bolden" 1 gang, før den skal over på den anden side.

Legen kan varieres med forskellige regler. I kan f. eks. bestemme, at "bolden" skal rammes et bestemt antal gange af hver deltager.

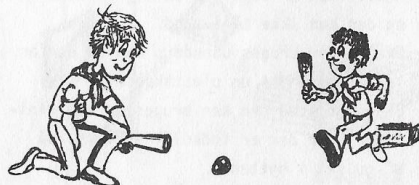

INDENDØRS HOCKEY

Materialer: Gamle aviser, stofkugle/bordtennisbold og papkasser.

Patruljen deles i 2 hold, der skal prøve at få 6 point. Holdet får et point når stofkuglen ligger i modstanderens mål.

Legen kan gøres svære ved, at alle på holdet skal have rørt stofkuglen inden målet kan godkendes.

RÆVEN efter MUSEN.

Materialer: Et lige antal deltagere.

Medlemmerne deles i A'ere og B'ere.

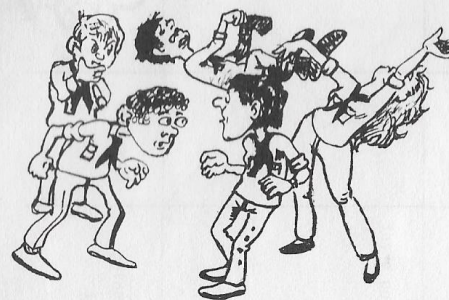
A'erne stiller op i en rundkreds og B'erne stiller sig bag ved A'erne.

Der vælges en ræv og en mus.

Det gælder nu for ræven om at fange musen, der kan redde sig ved, at stille sig op foran et par, og det er nu den bagerste der er musen.

Fanger ræven musen, bytter de roller.

lege

MORDER MED BLINK.

Materialer: 1 mærket seddel og resten blanke, som antallet af deltagere.

Hver deltager får en seddel, som de kun selv se.

Den der får den mærkede seddel er Morder og får følgende opgave.

Alle deltagere går rundt og ser hinanden i øjnene. Morderen "myrder" ved at blinke til en af de andre deltagere uden, at de andre opdager det.

Er der 1, der har mistanke om, hvem Morderen er, anklager deltageren X for at være Morder. ER det rigtigt, er legen forbi, er det forkert, "dør" anklageren og legen går videre.

HØNSEJAGT

Materialer: Blyant eller lignende.

En eller eventuelt flere er RÆV, og skal prøve at fange en af de andre, som så bliver ræv o.s.v. Ræven fanger de andre ved at placere en blyant eller lignende på brydstet af dem.

Der er imidlertid mulighed for at redde sig, hvis en anden omfavner en, men det må kun varer i 2 sekunder, så må ræven godt fange en.

Står flere end 2 sammen, må ræven frit vælge mellem dem alle.

3 STÅR OP.

Materialer: Lige så mange stole som deltagere.

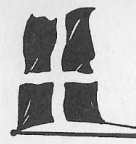

Alle deltagere sidder på en stol i en cirkel.

Deltagerne kan rejse sig op, lige så mange gange de har lyst til. Dog må de højst stå op 5 sekunder ad gangen.

Det er nu patruljens opgave, at mindst 3 deltagere hele tiden står op.

Nr.	Lejrliv	Hobby	Lege	Patruljeliv	Klar dig selv	Natur	Skæg og sketch
1.	-Cykelvogn af genbrugsting	-Bogindbinding -Opslagstavle	-Snelege -Magisk ballon -Lyse slukker	 -Patruljetur	- Vejrmelding		-Dukketeater
2.	-Sjove lejrarbejder	-Tovning -Medestang	-Krokket		- Umo-lagkage - Noget om fisk	-Flagemus- kasse -Bopæl for bier	
3.	-Patrulje-materialer -Hylster til spade og økse -Tjekliste til materialer	-Patrulje stempel -Dolkeskede	-Små hurtige lege -Sø-lege	-Patruljeskind	- Frugt og grønt		
4.		-Genbrug af aviser -Julepynt	-Afreagerings-lege	-Ceremonier	- Korttegning - Konfekt	-Træsorter	

tandem

PATRULJELEDERBLAD FOR
DET DANSKE SPEJDERKORPS

nr.4 1986